

Raadsvoorstel

Waalre, 9 april 2024

Vergaderdatum	: 21 mei 2024
Voorstelnummer	: 2024-34
Zaaknummer	: 724405
Portefeuillehouder :	: M.F. Oosterveer
Naam opsteller	: Katrin Schellekens
Naam voorstel	: Voorstel tot het indienen van een zienswijze op de concept-begroting 2025 van de Metropoolregio Eindhoven
Grondslag raadsbesluit	: Vanuit de Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven 2021 (art. 37, lid 4) is de raad bevoegd een zienswijze in te dienen op de concept begroting.

Voorgesteld besluit:

1. Kennis te nemen van de concept-programmabegroting 2025 Metropoolregio Eindhoven, Inwonerbijdrage Meerjarenfinanciering Brainport Development 2025-2028 en het Meerjarenplan Brainport 2025-2032;
2. In te stemmen met bijbehorende zienswijze op de concept-programmabegroting 2025 Metropoolregio Eindhoven en de Inwonerbijdrage Meerjarenfinanciering Brainport Development 2025-2028 en deze toe te zenden aan het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven.

Onderwerp

Vaststellen Begroting 2025 Metropoolregio Eindhoven

Voorstel

Zienswijze op het vaststellen van de concept-begroting 2025 van de Metropoolregio Eindhoven

Voorstel

1. Kennis te nemen van de concept-programmabegroting 2025 Metropoolregio Eindhoven, Inwonerbijdrage Meerjarenfinanciering Brainport Development 2025-2028 en het Meerjarenplan Brainport 2025-2032;
2. In te stemmen met bijbehorende zienswijze op de concept-programmabegroting 2025 Metropoolregio Eindhoven en de Inwonerbijdrage Meerjarenfinanciering Brainport Development 2025-2028 en deze toe te zenden aan het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven.

Inleiding

Op 3 maart 2023 heeft het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio (verder MRE) unaniem ingestemd met het nieuwe Samenwerkingsakkoord 2023-2026. De uit het samenwerkingsakkoord voortvloeiende activiteiten en de afspraken met rijk en provincie Noord-Brabant zijn door de portefeuillehouders vertaald in een werkprogramma voor de verschillende thema's waarop we samenwerken.

In het MRE werken we samen op 5 thema's:

- Ruimte en Wonen (incl. Brede Welvaart)
- Economie
- Landelijk gebied
- Energietransitie
- Mobiliteit

Op veel thema's bouwen we nu programma's voor de komende jaren en maken daarover afspraken, met elkaar en met Rijk en provincie. De mainportstatus en schaalessprong vragen van ons om een extra stap te zetten daarin. Niet alleen samen als regio, ook wij als gemeente hebben een verantwoordelijkheid om de uitvoering van het werkprogramma slagvaardig te organiseren. Dekking van deze en volgende werkprogramma's zijn opgebouwd uit de inwonerbijdrage van gemeenten én externe middelen vanuit provincie Noord-Brabant en Rijksmiddelen. De financiële vertaling daarvan is verwerkt in de concept-programmabegroting 2025.

Voor de komende periode van vier jaar liggen daarmee onze afspraken en ambities vast in de samenwerking met 21 gemeenten. Vorig jaar is er geen verhoging van de inwonerbijdrage 2024 gevraagd en zijn de opgaven binnen de begroting opgepakt. Voor 2025 wordt er wel een verhoging van de inwonerbijdrage gevraagd van € 1,09 per inwoner naast de indexeringen en verhoging in het kader van de inwoneraantallen.

Beoogd resultaat

1. Het doel van de begroting 2025 van de Metropoolregio Eindhoven is te voldoen aan de wettelijke verplichting vanuit de Wet Gemeenschappelijke Regeling.
2. Het doel van bijgevoegde zienswijze is het signaal af te geven dat er vanuit Waalre geen draagvlak is voor verdere verhoging van de inwonerbijdrage, naast de indexering die we af hebben gesproken en bijstelling van de bijdrage op basis van de inwoneraantallen

Argumenten

- 1.1 *Begroting is opgesteld op basis van het vastgestelde Samenwerkingsakkoord 2023-2026.*

De uitwerking van het samenwerkingsakkoord in de concept-programmabegroting 2025 ligt hiermee voor.

- 1.2 *Uit een inhoudelijke toetsing van deze (voorlopige) begroting blijkt dat ze voldoet aan de afspraken die de 21 regiogemeenten hebben gemaakt op basis van de P&C documenten op indexering en inwoneraantallen.*

De begroting is op basis van de uitgangspunten uit het Samenwerkingsakkoord en de afspraken over bijstelling van financiën op basis van vastgelegde afspraken. In de nieuwe afspraken voor de periode 2024-2028 van de meerjarenfinanciering Brainport Development indexeren we de bijdrage jaarlijks. We sluiten aan bij de indexering zoals afgesproken in het MRE. Daarmee is de continuering van beleid te handhaven.

- 1.3 *In de concept-begroting wordt uitgegaan van een verhoging van de inwonerbijdrage van € 1,09 om extra formatie op bedrijfsvoering te financieren in de MRE organisatie en bij Brainport Development.*

De verhoging van de inwonerbijdrage met €1,09 komt voort uit de wens om de basisorganisaties te versterken en uit de zeven prioriteiten die vanuit de meerjarenstrategie 2025 – 2032 'Brainport in balans' vastgesteld zijn en die vragen om extra capaciteitsinzet van de organisatie van Brainport Development. De handen moeten aan de ploeg om onze ambities tot realiteit te brengen. En dus moeten we investeren in die handen. In de aanbiedingsbrief wordt hier dieper op ingegaan. Het komt erop neer dat we gezamenlijke teams nodig hebben om gemeentelijke besluitvorming en uitvoering voor te bereiden waardoor ze bijdragen aan meer uitvoerings- en slagkracht voor alle gemeenten. Dat betekent ook dat er aan de kant van de bedrijfsvoering investeringen nodig zijn. De kosten daarvoor zijn in de paragraaf kosten en dekking verder uitgewerkt. Van de verhoging van de bijdrage van €1,09 is €0,87 bestemd voor de organisatie Brainport Development en €0,22 voor de MRE organisatie.

- 1.4 *U heeft eerder dit jaar kennis genomen van de Kadernota 2025 van het MRE.*

De nu voorliggende begroting is overeenkomstig de uitgangspunten van de Kadernota 2025. Aan het standpunt van Waalre en verschillende andere gemeenten over

verhoging van de inwonerbijdrage is gedeeltelijk tegemoet gekomen. De verhoging is lager, maar een verhoging van de inwonerbijdrage is nog steeds uitgangspunt. In de paragraaf kosten en dekking gaan we hier nader op in.

2.1 Met deze zienswijze geven we een signaal af.

In de zienswijze geven we aan niet in te stemmen met een verhoging van de inwonerbijdrage. De indexeringen en verhoging van de bijdrage op basis van inwoner-aantallen zijn akkoord. Extra ophoging van de inwonerbijdrage niet. We stellen voor de ambities opnieuw te bekijken en waar mogelijk bij te stellen. Wij gaan geen extra langdurige financiële verplichtingen aan totdat het Rijk duidelijkheid geeft over langdurige financiering voor het gemeentelijke takenpakket.

2.2 De totale bijdrage voor 2025 ligt ten opzichte van de bijdrage voor 2024 aanzienlijk hoger, jaarlijks € 31.876 uitgezonderd indexeringen.

Bij het opstellen van de begroting 2025 van de gemeente Waalre zal met deze negatieve bijstelling rekening moeten worden gehouden als het Algemeen Bestuur daarmee instemt. In de kadernota 2025 MRE is al meegegeven dat door de onzekere financiële positie van onze gemeente wijzelf ook moeite om onze begrotingen jaarlijks sluitend te krijgen. Hogere bijdragen voor de GR-en voor andere zaken dan de indexering zijn dan ook niet gewenst zonder een gesprek over de ambities daarbij te betrekken. Dit maken we duidelijk in onze zienswijze.

Kanttekeningen

1.1 Als er onvoldoende gemeenten zijn die ons standpunt delen kan de verhoging van de inwonerbijdrage toch een feit worden.

De begroting 2025 MRE stellen we vast in het Algemeen Bestuur van de MRE. De zienswijzen worden in de besluitvorming betrokken. Het besluit van het Algemeen Bestuur dienen we uit te voeren volgens de Gemeenschappelijke regeling.

1.2 Niet instemmen met de verhoging van de Brainportbijdrage vanuit de inwonerbijdrage heeft consequenties voor de lange termijn visie en resultaten van Brainport Development.

De laatste jaren is er sprake van groei in onze regio. Ook vanuit het Rijk wordt het belang van onze regio erkent en komen er vele extra middelen naar onze regio. Extra inzet in de organisatie Brainport Development om dit ook bij het bedrijfsleven, de innovatiehubs en andere maatschappelijke organisaties te laten landen is verklaarbaar. Niet doen betekent ook kansen mislopen en ook voor gemeenten minder mogelijkheden om een leefbare regio te faciliteren en de schaa sprong het hoofd te bieden.

Kosten en dekking

De nieuwe opgave ruimte & wonen, een programmatische aanpak, de extra inzet op brede welvaart, de regiodeal én het versterken van de positie van de raden hebben een meerjarige impact. Dat resulteert ook in het versterken van de organisaties Brainport Development en MRE om de urgente opgaven en benodigde versnelling met elkaar, als 21 gemeenten, te kunnen realiseren. Daarvoor hebben we in de begroting van 2024 al keuzen gemaakt die meerjarig doorwerken, dus ook in 2025.

Onze totale gemeentelijke bijdrage voor 2025 is (vastgesteld op basis van het aantal inwoners per 1-1-2024):

- Regionale opgaven (de 5 inhoudelijke thema's Ruimte en Wonen, Economie, Mobiliteit, Energietransitie en Landelijk Gebied):	€ 100.282
- Brainport Development:	€ 65.708
- Stimuleringsfonds:	€ 45.274
- Regionaal Historisch Centrum:	€ 80.528

De totale gemeentelijke bijdrage voor Waalre o.b.v. de begroting 2025 wordt € 291.792. In deze berekening is rekening gehouden met de indexering, zoals in de kadernota 2025 door de MRE is aangegeven (o.b.v. de methodiek zoals afgesproken in de Beleidsnotitie Kaders P&C documenten van 6,38 %).

Inzet organisatie Brainport Development

De vijf aandeelhouders van Brainport Development (de campusgemeenten Eindhoven, Helmond, Veldhoven en Best en de MRE namens als samenwerkingsorgaan van 21 gemeenten) dragen zorg voor de basisfinanciering van deze organisatie. Via de MRE worden de bijdragen van alle aandeelhouders verstrekt aan Brainport Development.

In de meerjarenstrategie 2025 – 2032 'Brainport in balans' zijn zeven extra prioriteiten vastgesteld die om extra capaciteitsinzet van de basisorganisatie van Brainport Development vragen. Voor deze extra prioriteiten is jaarlijks 1,5 miljoen euro nodig. Iets meer dan de helft van dit bedrag (800.000 euro) kan worden gedekt door bijdragen vanuit het bedrijfsleven (€600.000,- euro jaarlijks via een afdracht van de middelen van fondsen) en positieve rente-inkomsten vanuit de eerste Regiodeal (€200.000,- euro jaarlijks), Van de 21 gemeenten, die samen aandeelhouder van Brainport Development zijn, wordt gevraagd om de benodigde overige €700.000,- euro voor de basisfinanciering. Dit bedraagt €0,87 ct/inwoner.

Dit is voor de Gemeente Waalre €16.000.

De stijging van de inwonerbijdrage Brainport Development (€0,87 per inwoner) is in de begroting 2025 overgenomen o.b.v. de info die eerder is voorgelegd aan de Commissie van advies Financiën/algemeen bestuur.

Inzet MRE organisatie

In de begroting 2025 van MRE is er rekening gehouden met een extra inwonerbijdrage voor het uitbreiden van de formatie van de MRE met 2,7 FTE voor een regionale manager op de thema's en de uitvoering van cruciale financiële bedrijfsvoering onderdelen (fondsenvorming, financiële administratie). Totale kosten € 337.000 (ten laste van stimuleringsfonds €160.000 en verhoging inwonerbijdrage van € 0,22 per inwoner).

Dit is voor de Gemeente Waalre €4.000.

In lijn met de gemaakte opmerkingen in het Algemeen Bestuur van 28 februari, zal worden gekeken naar de toekomst van het stimuleringsfonds, nu we dat steeds meer inzetten voor financiering van de MRE organisatie.

De extra inwonerbijdrage voor de uitbreiding van de formatie (€0,22 per inwoner) is bijgesteld n.a.v. de uitkomsten vanuit het advies van de commissie voor financiën/algemeen bestuur. De inwonerbijdrage was in eerste instantie nog hoger voor o.a. een uitbreiding van formatie voor DIV en restauratieve voorziening/receptie.

De totale bijdrage voor 2025 van € 291.792 voor 2025 ligt ten opzichte van de bijdrage o.b.v. de begroting 2024 (van €259.916) aanzienlijk hoger, jaarlijks € 31.876 uitgezonderd indexeringen.

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Burgerparticipatie

Niet van toepassing

Inclusieve samenleving

Niet van toepassing

Communicatie

Ter voorbereiding op het geven van een reactie op de begroting, bieden de vier gemeenschappelijke regelingen GGD Brabant Zuidoost, Omgevingsdienst Zuidoost Brabant, Veiligheidsregio Brabant Zuidoost en Metropoolregio Eindhoven gemeenteraadsleden de mogelijkheid informatie in te winnen over de betreffende begrotingen. Deze bijeenkomst vindt plaats op 15 mei 2024.

Kernboodschap

De gemeente Waalre reageert met een zienswijze op de concept-programmabegroting 2025 van de Metropoolregio Eindhoven. De zienswijze gaat in op de door Waalre niet gewenste verhoging van de inwonerbijdrage.

Vervolprocedure en planning

Onze reactie dient vóór 8 juni 2024 kenbaar gemaakt te worden aan het Dagelijks Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven. Deze wordt dan betrokken bij de behandeling van de begroting in de Commissie van advies Financiën van 19 juni 2024. De reactie wordt samen met die van de vorengenoemde commissie in het kader van de vaststelling van de Begroting 2025 behandeld in het Algemeen Bestuur van 3 juli 2024.

Bijlagen onderdeel van het voorstel

- Concept zienswijze op Concept-programmabegroting 2025 Metropoolregio Eindhoven

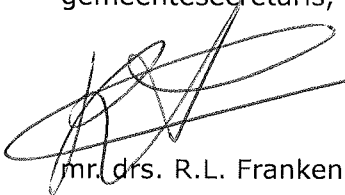
- Bijlage 1 Concept-programmabegroting 2025 Metropoolregio Eindhoven
- Bijlage 2 Meerjarenplan Brainport 2025-2032 excl. financieringsparagraaf
- Bijlage 3 Notitie Meerjarenplan Brainport 2025-2032 financieringsparagraaf
- Bijlage 4 Aanbiedingsbrief concept-begroting 2025 Metropoolregio Eindhoven

Bijlagen ter informatie

Dit raadsvoorstel bevat alle relevante informatie. Er zitten geen bijlagen bij dit raadsvoorstel

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken

burgemeester,

M.F. Oosterveer